

АГРАРНЕ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ СВІТОВОГО ДОСВІДУ

Н.В. Рунчева, д-р екон. наук, доц.
Д.С. Дегтярьова, здобувач вищої освіти
Мелітопольський державний педагогічний університет
ім. Богдана Хмельницького, м. Запоріжжя, Україна

Сільське господарство – стратегічна галузь економіки України. На сільське господарство припадає близько 20% ВВП (враховуючи суміжні галузі, розташовані на ланцюгу створення доданої вартості) України і більше 40% загальних доходів від експорту. Крім того, що сільське господарство є важливим сектором з точки зору ВВП і зайнятості (близько 15% від загальної чисельності населення України), сільськогосподарські виробники забезпечують місцеве населення майже 100% споживання основних сільськогосподарських культур, овочів і не менше 80% споживання м'яса.

Незважаючи на величезний потенціал сільськогосподарського виробництва України, війна серйозно впливає не тільки на глобальну, а й на внутрішню продовольчу безпеку [1]. Втім, залежне від мінливих природно-кліматичних факторів та наслідків воєнних дій в країні, сільське господарство є однією із найбільш високоризикових галузей.

Для подолання високих рівнів ризику, забезпечення стабільності роботи сільськогосподарських підприємств і їх сталого розвитку головним механізмом виступає страхування сільськогосподарських підприємств. Це засвідчує практика переважної більшості країн світу. У Західній Європі, Канаді та США страхується 60–90% сільськогосподарських площ. У Китаї розвинене державне страхування, в Індії, країнах Африки набуло поширення community-based insurance – практика взаємного страхування сільськогосподарських товаровиробників.

Підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом започаткувало новий етап розвитку вітчизняної економіки, розширивши можливості виходу аграрних товаровиробників на ринки європейських країн. Водночас ще більшої гостроти набуло питання конкурентоспроможності та фінансової безпеки вітчизняних аграрних підприємств, виробнича діяльність яких характеризується різноманітністю ризиків, пов'язаних із специфікою сільськогосподарської діяльності.

Одним із шляхів вирішення зазначеної проблеми є активне використання страхових механізмів. На даний час, практика аграрного страхування в Україні не є досить розвинутою, що зумовлює необхідність визначення передумов ефективного запровадження страхових інструментів в діяльності виробників сільськогосподарської продукції.

Українським страховим компаніям варто переймати зарубіжний досвід. Зокрема, впровадження та використання сучасних інформаційних технологій дозволяє значно підвищити точність розрахунку страхових тарифів та страхових відшкодувань. Обробка великих масивів новітніх даних дозволяє створювати різноманітні предиктивні моделі, що дозволяють, приймаючи на страхування певний об'єкт, мати уявлення про можливі його відшкодування [2].

Загальна кількість застрахованих дрібних власників по всьому світу становила 177 мільйонів, із яких приблизно 440 тисяч в Африці, 3,3 мільйона в Латинській Америці та Карибському басейні та близько 173 мільйонів в Азії, з яких 140 мільйонів у Китаї та 33 мільйони у Індії. Більше того, програми, які забезпечують діяльність із надання державної допомоги, були представлені в 33 країнах.

В Україні на сьогодні сільгоспвиробники не мають державної підтримки страхування. Це є проблемою ведення аграрного бізнесу, адже сільськогосподарські підприємства залишаються незахищеними перед природними катаклізмами та турбулентними ситуаціями під час воєнних дій в країні.

Переймаючи досвід зарубіжних країн, в Україні на шляху до євроінтеграції потрібно взяти курс на запровадження різних варіантів розвитку аграрного страхування, підтримку сільськогосподарських підприємств при їх страхуванні, надання банками пільгових кредитів, а зі сторони страховиків – лояльних тарифів.

Список використаних джерел

1. Огляд продовольчої безпеки та політики. URL: <https://kse.ua/ua/oglyad-prodovolchoyi-bezpeki-ta-politiki/>.
2. Головки В.І., Якубович В.А. Особливості страхування сільськогосподарської продукції. *Основи страхування сільськогосподарських культур: навч. посіб. для аварійних комісарів*. К.: 2012. С. 160–242.